

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Dvodecimvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

ac lapis, quo magis appropinquat ad suū centrum: sentiens præterea, se esse ad instar cere impressionem sigilli primum recipientis, quod tamen perfecte non imprimitur; cognoscens insuper, quod sit tamquam leuis imaginis adumbratio, absolutam suam formam, & perfectionem à pictore clamando requiritis; denique quod adeo illustratam fidem habeat,

vt celsitudinis Dei sui diuinos quosdam vultus valde lucidos eam discernere faciat; quid agat aliud ignorat, quam ad eandem fidem se conuerrere, vt pote quæ amati sui figuram, & decorem in se claudit, & contigit. à qua etiam recipit ea, quæ diximus pignora, & rudimenta amoris. Vnde eam alloquens cantum sequentem pronuntiat.

CANTVS DVODECIMVS

CANCION XII.

SENSVS.

O, Christalina fuente
Si en essos tus semblantes plateados
Formasses de repente
Los ojos descados
Que tengo en mis entrannas debuxados.

O crystalline fons
Si in tuis hisce valibus argentatis
Repente formares
Oculos desideratos
Quos habeo in visceribus adumbratos.

ELUCIDATIO.

Non est aliud medium ad vniōnem cum Deo, quā fides. Quoniam anima vehementi desiderio expetit vniōnem sponsi, nullūque ad hoc remedium, seu medium in cunctis rebus creatis inueniri animaduertit, ad fidem eam alloquutura conuertitur, tanquam ad eam, quæ dilecti sui clariorem lucem sitalatura; in quem finem eam vt medium assumit. Nam reuera non est aliud, quod ad vniōnem cum Deo vniōnem conducatur; quemadmodum per Oseam Proph. sponsus significat dicens: *Sponsus abo te mihi in fide.* Eam itaque ingenti desiderio sic alloquitur. O fides Christi sponsi mei: vnam veritatem dilecti mei, à te cum obscuritate, ac tenebris, animæ meæ infusas, clare iam manifestares! ita vt quod in fide contineres notitias nimirum informes ostenderes, & palam faceres, perfecteque ab illis discreta; repente eam fortiter, & perfecte commutares in manifestationem gloriæ. ait igitur:

O Crystalline fons.

Crystallinam appellat fidem ex duplici capite. Imprimis quia est Christi sponsi sui. Secundo: quia habet proprietates crystalli, in eo quod est pura, & fortis in veritatibus, clara item, ac nitida ab erroribus, formisque naturalibus. Porro fon-

tem nuncupat, quia ab illa præsertim cum viua est, promanant in animam aquæ omnium bonorum spiritualium. Hinc Christus Dominus cum muliere Samaritana loquendo, fidem fontem nuncupauit dicens: quod in eis qui in se crederent fieret *Fons aquæ salientis in vitam æternam;* quæ aqua erat spiritus, quem accepturi erant credentes in eum.

Sintuis hisce vultibus argentatis.

Propositiones, & articulos, quos fides nobis credendos proponit, vultus argentatos nominat. Ad enius euidentiam tum etiam aliorum versuum, Nota: Quod fides comparatur argento, in propositionibus, quas docet: sed veritates & substantia, quam continet, assimilantur auro: eandem quippe substantiam, quam nunc argento fidei vestitam, & contentam credimus, palam in futura vita conspici sumus, eaque fruituri, auro iam a fidei velamine denudato. Hinc Dauid de illa loquens, sic ait: *Si dormiatis inter medias cleros penna columba deargentata, & posteriora dorsus eius in pallore auri.* Id est, si mentis oculos clauserimus, tam circa superiora, quam etiam circa quæuis inferiora (quod vocat dormire in medio) in sola fide manebimus (quam columbam appellat, cuius pennæ, veritates nimirum, quas docet, de argentatæ erunt) quia fides in hac vita obscuras, & obumbratas proponit; idcirco enim vultus deargentatos vocat. At cum euacuabitur fides, tunc scilicet, cum consummabitur per claram Dei visionem, fidei substantia, hoc est, veritates quas tradit, denudato argenti velamine, fiet auri pallori persimilis. Fides itaque Deum ipsum nobis dat, & communicat, velatum tamen argento fidei; neque propterea non dat nobis verè ipsum Deum: quemadmodum, qui alicui donat vas aureum argento tectum, non ideo, quod argento tectum sit, aureum vas non dat. Vnde quando Sponsa in Canticis, hanc Dei possessionem optabat, qualis in hac vita haberi potest, eam se daturum pollicitus, dixit: *Murmuras aureas facimus tibi vermiculatas argento, quibus*

verbis sub velamine fidei sese illi communicaturum promisit; ait ita: *Uenunc anima ad fidem: veniam in istis vultibus tuis deargentatis (qui sunt præfati articuli) quibus diuinorum radiorum aurum regis, qui sunt oculi optati, quos proinus addidicis,*

Repente formares Oculos desideratos.

Radij veritatesque diuinæ, oculorum nomine exprimuntur, vti diximus, quas fides nobis proponit in suis articulis informes, & obuelatas, prout etiam tradidimus, vnde idem est ac si diceret: *veniam veritates istas, quas informiter & obscure, in fidei tuæ articulis latentes me doces, clare iam formatas & detectas in illis præberes, sicut exigit meum desiderium.* Porro veritates istas, oculos appellat, propter singularem, quam percipit amari præsentiam, qua anima iugiter à dilecto respici arbitrat. Proinde ait,

Quos habeo in visceribus adumbratos.

In visceribus inquit, se habere illas delineatas, nempe in anima sua, secundum intellectum, & voluntatem; nam secundum intellectum habet hæc veritates per fidem infusas in anima. Et quia illarum notitia perfecta non est, propterea dicit esse adumbratos; nam quemadmodum delienatio non est pictura perfecta, ita fidei notitia non est perfecta cognitio; idcirco veritates, quæ animæ infunduntur per fidem, sunt veluti quædam imaginis delineamenta; at in clara Dei visione erunt in anima, instar imaginis iam perfectæ & consummatæ, iuxta illud Apost. *Cum autem venerit quod perfectum est*

*euacuabitur, quod ex parte est: videlicet cognitio per fidem: Verum præter hanc fidei adumbrationem, residet in anima amantis, alia delineatio amoris, secundum voluntatem, in qua ita efficaciter adumbratur figura dilecti, & tam proximè, & ad viuam, vt dici solet, illum exprimit, quãdã amoris vnio intercedit: vt verum sit iucere, amatum viuere in amante, & vicissim amantem in amato; immo talem similitudinem facit amor, in transformatione se inuicem amantium, vt verè pronuntiari possit, quemlibet esse alterum, & ambo vnum. Cuius rei ratio est, quia in vnione, & transformatione amoris, alter transfert in alterum possessionem, & dominium sui, & vnusquisque se relinquit, dat, & permutat pro alio: & sic quis vnus ipsorum viuat in altero, & vnusquisque est alter, & ambo vnum sunt per transformationem amoris, quod exprimere voluit D. Paulus cum dixit: *Viuo autem iam non ego, viuo vero in me Christus*; nam dum ait, *viuo ego iam non ego*, significauit, quod etiam si ipse viueret, non tamen vita sua, siquidem tam erat transformatus in Christum, vt vita sua diuina potius esset quam humana; & propterea ait, non se, sed Christum in se viuere. Possimus itaque dicere, quod secundum hanc transformationis assimilationem, vita eius, & vita Christi, eadem prorsus vita erat, per vnionem a-*

moris: quod perfecte adimplebitur in celesti gloria, in vita diuina, in his omnibus, qui se ipsos in Deo videre digni erunt. Nã in Deum transformati viuunt vita Dei, non sua; immo etiam vita sua, siquidem vita Dei vita ipsorum erit. Tunc autem vere cantabunt, viuimus nos, sed non nos, viuunt enim in nobis Deus: quod licet in præsentia vita possit fieri, prout in Apost. Paulo factum est, non tamen omnino perfecte, & absolute, etiam si anima eam amoris transformatione assequatur, quæ sit matrimonium spirituale, qui est status excellentissimus omnium, qui in hac vita obtineri possunt. Quidquid enim in hac vita accidit, non nisi amoris adumbratio dici potest, si eum illa perfecta imagine gloriosæ transformationis cõferatur. Ceterum cum anima in hac vita hanc amoris transformationem adipiscitur, maxima felicitas est: etenim summopere ex ex lætatur dilectus. ideo enim cupiens in anima sponsæ tamquam amoris delineatio collocari, dixit in libro Canticorum, *Pone me vt signaculum super cor tuum, vt signaculum super brachium tuum*; Cor animam designat, in qua iuxta superius dicta, sponsus habitat in hac vita, veluti adumbratum fidei signaculum: Brachium vero signat voluntatem fortem, in qua (vt nuper dicebamus) residet tanquam delineatio amoris.

Gal. 2.20.

Cant. 1.

CANTVS DECIMVSTERTIVS.

CANCION XIII.

SENSVS.

*Apartalos amado
Que voy de buelo + Bueluete paloma;
Que el ciervo vulnerado,
Y or el otro a fama:
El ayre de su buelo fresco toma...*

*Auerte eos dilecte
Quia auolo, Reuertere columba,
Nam ceruus vulneratus
Per collis summitatem apparet,
Et eius volatus aurare frigeratur.*

EXPLI.